

Internacionalizace trhu v regionálním kontextu

Ing. Renata Čuhlová, BA (Hons)

Ing. Sylvie Kotíková

Obsah příspěvku

- ▶ Přímé zahraniční investice (PZI) s investičními pobídkami (IP) jako součást českých regionů.
- ▶ Pardubický kraj a nastínění struktury tamějších PZI.
- ▶ Kvantifikace kulturní vzdálenosti a zahraniční přítomnosti.
- ▶ Závěry pro přelévání know-how z PZI.

Cíl a metody

- ▶ Cílem příspěvku je analyzovat přítomnost PZI, kterým byla udělena vládní podpora ve formě investičních pobídky.
- ▶ Provedená analýza se skládá z výpočtu národní kulturní vzdálenosti a dále zahraniční přítomnosti jakožto indikátoru spillover efektů zahrnující také indikátor intenzity transferu.
- ▶ Výzkumný vzorek 22 zahraničních investorů z 10 zemí je zkoumán v časovém období 2002-2014.
- ▶ Hlavní primární zdroje: statistiky ČSÚ a údaje CzechInvestu.
- ▶ Kulturní vzdálenost je vypočtena pomocí Kogut-Singh indexu.

Pardubický kraj

- ▶ Vzdělanostní struktura obyvatel kopíruje vzdělanostní strukturu ČR.
- ▶ Míra nezaměstnanosti kraje má rovněž podobný trend jako míra nezaměstnanosti ČR.
- ▶ 3 % cizinců v Pardubickém kraji ve srovnání s 5 % v ČR.
- ▶ Největší část investorů pochází z Německa (41 % ve zkoumaném období 2002-2014).

Kulturní vzdálenost

- ▶ Jeden ze současných lokalizačních faktorů.
- ▶ Kogut-Singh index využívá skóre kulturních dimenzí.
- ▶ Minimální kulturní byla nalezena mezi ČR a Španělskem.
- ▶ Naopak největší vzdálenost byla nalezena v případě Dánska.
- ▶ Čím větší je kulturní vzdálenost, tím roste tendence k využívání expatriantů v hostitelské kultuře.

Zahraniční přítomnost

- ▶ Nízká míra zahraniční přítomnosti (FP) - do 7 % (nízký potenciál pro vznik spillover efektů).

$$FP = \frac{E_{FDI}}{E} * 100$$

E_{FDI} představuje počet zaměstnanců v PZI, které získaly IP v jednotlivých letech,
 E jsou zaměstnané osoby dle statistik ČSÚ.

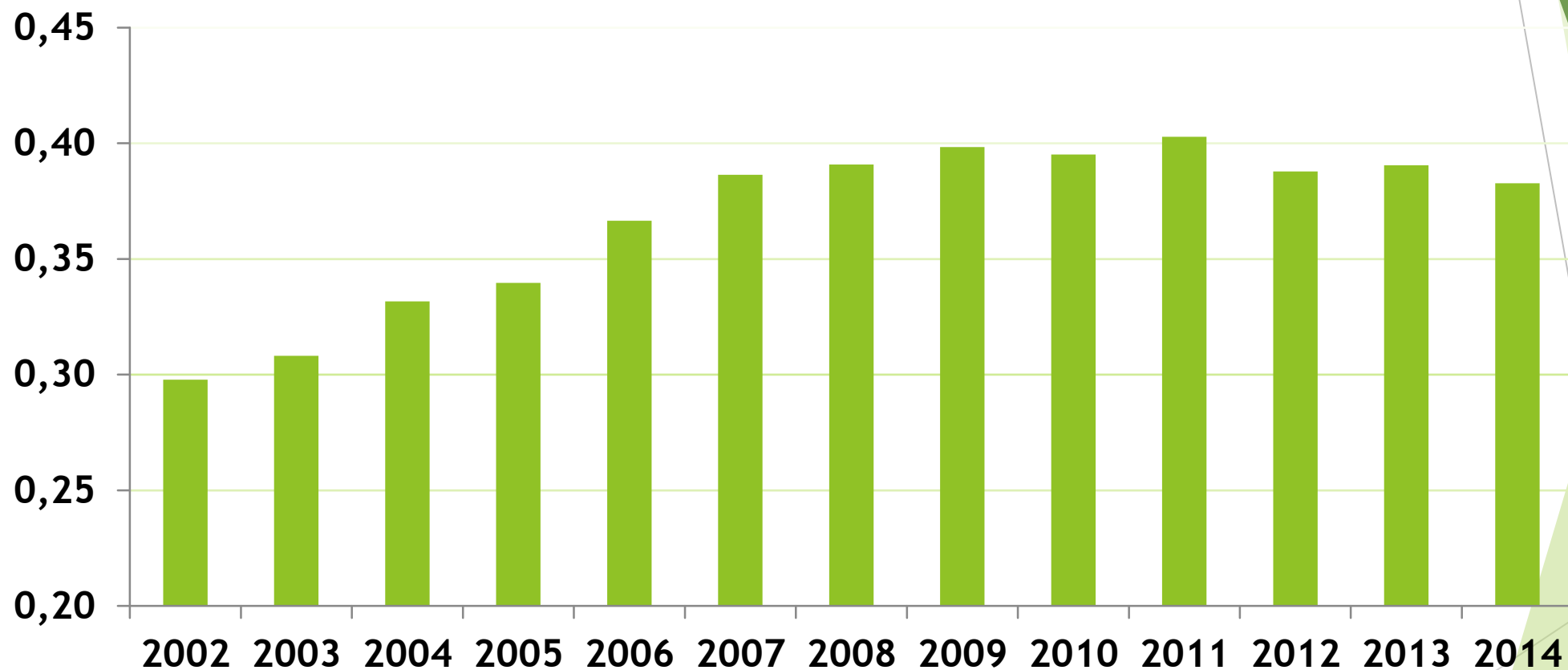
Intenzita transferu

- ▶ Ukazatel intenzity transferu (IT) ilustruje - do jaké míry dokáže region z průměrné jednotky zahraniční přítomnosti vytěžit růst produktivity.

$$IT = \frac{AP_{Li}^{reg}}{\sum (AP_{Li}^{FDI} FP_i^{reg}) / \sum FP_i^{reg}} * 100$$

- ▶ Průměrná jednotka FP je průměrná produktivita PZI přepočtená na jednoho pracovníka PZI v daném roce.
- ▶ AP_{Li}^{reg} je produktivita regionu v daném roce n.
- ▶ AP_{Li}^{FDI} je produktivita zahraničních firem dané země (vyjádřená jako produktivita země původu investora) ve zkoumaném regionu v roce n.
- ▶ FP_i^{reg} je podíl zaměstnanců zahraničních firem dané země ve zkoumaném regionu v roce n.

Indikátor intenzity transferu

Obrázek 1: Vývoj ukazatele IT v Pardubickém kraji

Zdroj: vlastní zpracování na základě vlastních výpočtů z dat OECD, ČSÚ a CzechInvestu

Závěry provedeného výzkumu

- ▶ Hodnoty mnohých ukazatelů pro Pardubický kraj kopírují vývoj těchto indikátorů za celou ČR.
- ▶ Největší kulturní vzdálenost zjištěna pro dánské firmy.
- ▶ Míra zahraniční přítomnosti PZI s IP v regionu do 7 %.
- ▶ Hodnota využívání příležitosti působení zahraničních firem okolo 40 %.
- ▶ Nízký potenciál pro spillover efekt.

Děkuji Vám za pozornost.

Ing. Sylvie Kotíková